

JAUME II D'URGELL, EL DISSORTAT PER AMOR

Soroll de carruatges, passes d'animals i de bestiar, em van fer intentar obrir el ulls. La llum d'aquell capvespre em tenia embadalida, mentre intentava fixament definir la visió del que mirava. Veia siluetes de camperols medievals recollint del camp les seves eines rudimentàries. Davant meu s'alçava tot un conjunt arquitectònic que em recordava Sant Domènec. Seguia al terra i les pudors nauseabundes d'orins i fems que percebia, van fer que intentés aixecar-me d'aquell fang. De sobte vaig notar algú que m'ajudava. M'alçaven del terra uns braços forts i tot d'una sentia veus sense poder endevinar què em deien. Mentrestant vaig poder veure amb tota claredat un magnífic castell dalt d'un turó, un alcàsser amb dues torres a ambdós costats, majestuós i impressionant, eclipsant el paisatge. A la seva dreta, el que semblava un santuari, i a l'esquerra una altra construcció on s'alçava imponent un campanar de grans dimensions bastit amb pedra sorrenca i presidint els murs, em recordava la nostra Santa Maria de Balaguer.

Estava desorientada. -On sóc?- pensava embadalida, sorpresa i expectant. Mirava analitzant el paisatge sense perdre'm detall, tot i que la dona, -aquells braços que m'havien tret del fang- m'estirava per creuar el pont, i em duia cap a la vila. Ens endinsàvem cap a la falda del turó, a la ciutadella. Semblava pròspera i emergent. Carrerons estrets amb emporxats de pedra, una nova muralla s'alçava per protegir-la. Però el lloc m'era massa familiar, estava confusa.

La dona caminava cuitosament, dues nenes la seguien amb el pas lleuger, vailets que corrien descalços pels carrerons jueus de terra i pedra sense vigilància, hi havia mercaders, gent amb carros, tot era com d'un conte de l'època feudal i passàrem vora uns rentadors públics. "La Reguereta?" vaig sospitar.

Finalment, entràrem en una casa de la Placeta del Pou. Ja no hi havia cap dubte. Era a casa!

- Què passa? -vaig cridar amb veu esfereïda.

- La commoció ha fet que oblidessis que has vingut a la festa de l'Infanta Cecília d'Urgell?- em preguntà la senyora.

Vaig assentir sense voler explicar res, i vaig vestir-me amb la roba que m'oferia molt amablement, mentre em parlava.

Em sentia com en una obra teatre. La cotilla m'oprimia tant el pit que quasi no podia respirar, em sentia estranya amb les enagües del vestit blau i vainilla; tot i la seva senzillesa em sentia com si fos de la noblesa. A la Plaça Mercadal es respirava a festa, observava la gent que és divertia amb les seves millors gales, ballaven, cantaven al voltant del foc, ignorant per complert els nens i nenes que corretejaven sense parar pel Portal del Gel. Es distingia clarament la noblesa, amb l'opulència dels seus vestits, presidint l'esdeveniment. Es limitaven a contemplar l'espectacle, beure, rebre reverències i presents. Jo processava la meravellosa experiència, submergida com en un somni intertemporal, quan una veu em rescatà dels meus pensaments.

- Sóc Jaume- va dir.

Jo no vaig poder pronunciar paraula, embadalida mirava a un jove atractiu d'uns 18 anys, amb una melena castanya i ondulada que li queia sobre les espatlles, un barba poc poblada delimitant les seves faccions fortament masculines i uns ulls de color d'avellana que brillaven a la llum del foc.

- Vos pertanyeu al comtat d'Urgell?. No tinc el plaer de conèixer-vos. Donzella, d'on sou?.

- Sóc Anna, vaig dir-li amb veu dolça i tremolosa, sense saber respondre a les seves preguntes. Em vaig limitar a somriure mentre ballàvem submergint-nos entre la gent. Em deixava dur pel ball coordinat i galant de l'edat mitjana, que desconeixia tot dansant al so de la música. Ell no es separava ni un instant de mi. El seu llenguatge era educat, refinat i romàntic.

Ens vam escapar d'entre la multitud, conversàvem sota l'esplèndida llum d'una lluna totalment arrodonida, caminàvem per carrerons estrets, tot al voltant de la nova muralla de la ciutadella i passejàvem per la vora del riu mentre em parlava dels nobles del comtat, d'en Pere II d'Urgell i de Margarida de Montferrat. Compartí amb mi les coses que li agradaven, de com es divertia, dels seus germans, del que esperava del futur. Jo també li vaig parlar de mi i de les meves coses, de la meva terra no tan llunyana, però molt diferent a la seva, tot això mentre em mirava profundament els ulls. Sense adonar-nos-en, ens deixàrem endur pel moment, planejant que podríem fer junts;

somiàvem en formar un gran regne en el que jo seria la seva reina i ell seria el rei de la Corona d'Aragó. Amb el testimoni de la càlida llum de l'albada, ens besàrem prometent-nos amor etern, donar la vida si fos necessari i preferir estar presos tota l'eternitat abans de faltar a les nostres promeses. Sota els centelleigs de la llum del dia sobre el Segre, ens enamoràrem.

Tot d'una es va aturar pel pont un elegantíssim carruatge arrossegat per cavalls. Una cortina setinada va deixar veure la figura d'una senyora, un fàmul s'apropà fins el Jaume i li parlà.

- Anna, la meva autoritària mare Margarida, em reclama. Us veuré demà, dolça i bella dama. -

donant-me un molt suau i dolç petó als llavis. Em vaig quedar en l'inici del pont, contemplat com el carruatge s'allunyava dirigint-se cap al Castell Formós.

La meva vista s'ennuvolà de nou i vaig despertar-me als peus de l'escultura del comte d'Urgell. Vaig intentar posar ordre als meus pensaments, i confosa, vaig obrir la mà dolorida on hi tenia un suau mocador de lli amb l'escut del comtat d'Urgell brodat a mà. No sabia que havia passat, però després d'això, vaig tornar als peus de l'escultura cada dia a la mateixa hora i a diferents hores, i a diferents llunes, mai no hi era ell. Mai no vaig aconseguir res. Vaig recórrer les ruïnes del Castell i la muralla, qualsevol pedra medieval requeria la meva atenció i delitosa, buscava respostes o tornar a la regressió viscuda. Desil·lusionada, per no trobar res, per no veure novament el Jaume, vaig voler buscar a l'Arxiu Comarcal de la Noguera i tampoc hi havia res que fes referència a la meva experiència, a la meva existència, a la meva vida.

Molt trista i impotent davant la meva dissort, quan ja em rendia i abandonava la meva recerca, vaig descobrir una petita cançoneta de trobador.

“Jaume II d'Urgell enamorat, busca a la donzella Anna per bisbats i comtats.

Jaume II d'Urgell el desgraciat, amb Isabel d'Aragó fou casat.

L'Últim comte d'Urgell per promeses a la donzella Anna fou derrotat,

per culpa d'un amor imaginat, Jaume, viu ja sempre sense l'Anna, captivat i dissortat”.